

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 4. jūnijā *

Apvienotās lietas C-22/08 un C-23/08

par lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Sozialgericht Nürnberg* (Vācija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2007. gada 18. decembrī un kas Tiesā reģistrēti 2008. gada 22. janvārī, tiesvedībās

Athanasios Vatsouras (C-22/08)

Josif Koupatantze (C-23/08)

pret

Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. O’Kifs [*A. Ó Caoimh*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), U. Lehmuss [*U. Lohmus*] un P. Linda [*P. Lindh*],

ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*], sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 4. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Blaške [*C. Blaschke*], pārstāvji,
- Dānijas valdības vārdā — J. Berings Līsbergs [*J. Bering Liisberg*] un B. Veisa Foga [*B. Weis Fogh*], pārstāvji,
- Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un M. de Hrāfe [*M. de Grave*], pārstāvji,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — I. Rao [*I. Rao*] un Dž. Koplis [*J. Coppel*], pārstāvji,

- Eiropas Parlamenta vārdā — E. Periljo [*E. Perillo*], A. Auerspergers Maticis [*A. Auersperger Maticić*] un U. Rēslains [*U. Rösslein*], pārstāvji,

- Eiropas Savienības Padomes vārdā — M. Veiga [*M. Veiga*] un M. Simma [*M. Simm*], pārstāves,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Maidani [*D. Maidani*] un F. Hofmeisters [*F. Hoffmeister*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2009. gada 12. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus ir par to, kā interpretēt EKL 12. un 39. pantu, kā arī par Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas

64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp., un labojumi OV 2004, L 229, 35. lpp.; L 197, 34. lpp., kā arī OV 2007, L 204, 28. lpp.), 24. panta 2. punkta spēkā esamību.

- 2 Šie lūgumi tika iesniegti tiesvedībā *Vatsouras un Koupatantze pret Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900* (Nirnbergas 900 Nodarbinātības dienests; turpmāk tekstā — “ARGE”) par bezdarbnieku saņemto pamata pabalstu atcelšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 3 Direktīvas 2004/38 preambulas pirmais un devītais apsvērumi ir izteikti šādā redakcijā:

“(1) Savienības pilsonība ikvienam Savienības pilsonim nodrošina primāras un individuālas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ievērojot Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai noteiktos pasākumus.

[..]

- (9) Savienības pilsoņiem vajadzētu būt tiesīgiem uzturēties uzņēmējā dalībvalstī uz laiku, kas nav ilgāks par trīs mēnešiem, nepiemērojot citus noteikumus vai formalitātes, bet gan prasību, lai viņiem būtu derīga personas apliecība vai pase, neskarot izdevīgāku režīmu, ko piemēro darba meklētājiem, kā tas atzīts Tiesas praksē.”

- 4 Direktīvas 2004/38 6. pantā ir paredzēts:

“1. Savienības pilsoņiem ir tiesības uzturēties citas dalībvalsts teritorijā uz laiku līdz trim mēnešiem, neizvirzot viņiem nosacījumus vai formalitāšu ievērošanu, izņemot prasību, ka viņiem jābūt derīgai personas apliecībai vai pasei.

2. Šā panta 1. punkta noteikumi attiecas arī uz ģimenes locekļiem, kam ir derīga pase un kas nav nevienas dalībvalsts valstspiederīgie, bet pavada Savienības pilsoni vai ieceļo kopā ar viņu.”

- 5 Direktīvas 2004/38 7. pantā ir noteikts:

“1. Visiem Savienības pilsoņiem ir tiesības uzturēties citas dalībvalsts teritorijā ilgāk nekā trīs mēnešus, ja:

- a) viņi ir darba ņēmēji vai pašnodarbinātas personas uzņēmējā dalībvalstī; [..].

[..]

3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē Savienības pilsonis, kas vairs nav darbaņēmējs vai pašnodarbināta persona, saglabā darbaņēmēja vai pašnodarbinātas personas statusu šādos apstākļos:

[..]

c) viņš/viņa ir pienācīgi reģistrēts(-a) kā piespiedu bezdarbnieks pēc tam, kad ir beidzies viņa/viņas darba līgums uz noteiktu laiku, kas ir bijis mazāk nekā gads, vai ja viņš/viņa ir kļuvis par piespiedu bezdarbnieku pirmo divpadsmit mēnešu laikā un ir reģistrējies(-usies) attiecīgajā nodarbinātības dienestā kā darba meklētājs. Šādā gadījumā darbaņēmēja statuss saglabājas ne mazāk kā sešus mēnešus;

[..].”

6 Šīs direktīvas 14. pantā ir paredzēts:

“1. Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem ir 6. pantā paredzētās uzturēšanās tiesības, kamēr viņi nekļūst par pārmērīgu slogu uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmai.

2. Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem 7., 12. un 13. pantā paredzētās uzturēšanās tiesības ir tikmēr, kamēr viņi atbilst minētajos pantos paredzētajiem nosacījumiem.

[..]

4. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta un neskarot VI nodaļas noteikumus, Savienības pilsoņus vai viņu ģimenes locekļus nekādā gadījumā nedrīkst izraidīt, ja:

[..]

b) Savienības pilsoņi ir ieceļojuši uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, lai meklētu darbu. Šādā gadījumā Savienības pilsoņus un viņu ģimenes locekļus nedrīkst izraidīt, kamēr Savienības pilsoņi var pierādīt, ka viņi turpina meklēt darbu un ka viņiem ir reālas izredzes tikt pieņemtiem darbā.”

7 Saskaņā ar Direktīvas 2004/38 24. pantu:

“1. Ievērojot īpašus noteikumus, kas skaidri paredzēti Līgumā un sekundārajos tiesību aktos, pret visiem Savienības pilsoņiem, kas, pamatojoties uz šo direktīvu, uzturas uzņēmējā dalībvalstī, ir attieksme, kas līdzvērtīga tai, kāda ir pret minētās dalībvalsts valstspiederīgajiem atbilstīgi Līguma darbības jomai. Priekšrocības, ko sniedz šīs

tiesības, attiecina arī uz ģimenes locekļiem, kas nav nevienas dalībvalsts pilsoņi un kam ir uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās tiesības.

2. Atkāpjoties no 1. punkta noteikumiem, uzņēmējai dalībvalstij nav pienākuma piešķirt tiesības uz sociālo palīdzību pirmo trīs uzturēšanās mēnešu laikā vai vajadzības gadījumā ilgākā laikā posmā, kas noteikts 14. panta 4. punkta b) apakšpunktā, kā arī tai nav pienākuma pirms pastāvīgas uzturēšanās tiesību iegūšanas piešķirt līdzekļus mācībām, tostarp arodapmācībai, ja šie līdzekļi ir stipendijas vai studiju kredīti personām, kas nav darba ņēmēji, pašnodarbinātas personas, personas, kas saglabā šādu statusu, un to ģimenes locekļi.”

Valsts tiesiskais regulējums

- ⁸ Vācijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa II nodaļas “Bezdarbnieku pamatpabalsti” (*Sozialgesetzbuch II*; turpmāk tekstā — “*SGB II*”) 7. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Pabalstus saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem piešķir personām, kuras:

1) ir sasniegušas 15 gadu vecumu, bet vēl nav sasniegušas 65 gadu vecumu,

2) ir darbaspējīgas,

3) atrodas trūkumā un

4) pastāvīgi dzīvo Vācijas Federatīvajā Republikā [..].

Šīs nodaļas noteikumi neattiecas uz [..]

2. Ārvalstniekiem, kuru uzturēšanās tiesības izriet tikai no to ieceļošanas mērķa atrast darbu, un to ģimenes locekļiem, kā arī personām, kam ir tiesības uz pabalstu saskaņā ar Likuma par pabalstu izmaksu patvēruma meklētājiem (*Asylbewerberleistungsgesetz*) 1. pantu. Iepriekš noteiktās tiesību normas neierobežo tiesību normas par uzturēšanās tiesībām.”

9 Atbilstoši Vācijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa XII nodaļas “Sociālā palīdzība ārzemniekiem” (*Sozialgesetzbuch XII*) 23. panta 3. punktam ārvalstu pilsoņi, kuri valstī ieceļojuši, lai saņemtu sociālo pabalstu, vai kuru uzturēšanās tiesības izriet tikai no mērķa atrast darbu, nav tiesību saņemt sociālos pabalstus.

10 Minētā Likuma par pabalstu izmaksu patvēruma meklētājiem 1. pantā ir norādīts:

“1. Tiesības uz šajā likumā paredzētajiem pabalstiem ir ārvalstu pilsoņiem, kuri uzturas federatīvajā teritorijā un kuriem

- 1) ir patvēruma meklētāju pagaidu uzturēšanās atļauja atbilstoši Likumam par pabalstu izmaksu patvēruma meklētājiem [*Asylverfahrensgesetz*].

[..”

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-22/08

¹¹ 1973. gada 10. decembrī dzimušais Grieķijas pilsonis Vatsura [*Vatsouras*] ieradās Vācijā 2006. gada martā.

¹² 2006. gada 10. jūlijā viņš lūdza *ARGE* viņam piešķirt *SGB II* pabalstu. Ar 2006. gada 27. jūlija lēmumu *ARGE* piešķīra viņam šo pabalstu līdz 2006. gada 30. novembrim. No attiecīgā pabalsta summas tika atskaitīti ienākumi, ko Vatsura guva no savas profesionālās darbības, tā, ka pabalsta ikmēneša summa bija EUR 169. Ar *ARGE* 2007. gada 29. janvāra lēmumu šī pabalsta saņemšana tika pagarināta līdz 2007. gada 31. maijam.

¹³ Vatsuras profesionālā darbība beidzās 2007. gada janvāra beigās.

- 14 Ar 2007. gada 18. aprīļa lēmumu *ARGE* šo pabalstu izmaksu beidza, sākot no 2007. gada 30. aprīļa. Vatsuras iesniegtā sūdzība par šo lēmumu tika noraidīta ar *ARGE* 2007. gada 4. jūlija lēmumu, motivējot ar to, ka viņam nebija tiesību uz pabalstiem saskaņā ar *SGB II* 7. panta 1. punkta otrās daļas 2) apakšpunktu. Šo lēmumu Vatsura pārsūdzēja *Sozialgericht Nürnberg* [Nirnbergas Sociālo lietu tiesā].
- 15 Tikmēr 2007. gada 4. jūnijā Vatsura atsāka profesionālo darbību, kas viņam ļāva iztikt bez sociālā pabalsta.

Lieta C-23/08

- 16 1952. gada 15. maijā dzimušais Kupatance [*Koupatantze*] ir Grieķijas pilsonis.
- 17 Viņš ieradās Vācijā 2006. gada oktobrī un 1. novembrī uzsāka darbu. Viņa darba līgums beidzās tā paša gada 21. decembrī, darba devējam norādot uz pasūtījumu trūkumu.
- 18 2006. gada 22. decembrī Kupatance lūdza *ARGE* viņam piešķirt bezdarbnieku pabalstu, kas paredzēts *SGB II*. Ar 2007. gada 15. janvāra lēmumu *ARGE* viņam piešķīra ikmēneša pabalstu EUR 670 apmērā līdz 2007. gada 31. maijam. Taču 2007. gada 18. aprīlī *ARGE* atcēla šī pabalsta saņemšanu, sākot no 2007. gada 28. aprīļa.

- 19 Sūdzība, ko Kupatance iesniedza par šo lēmumu, tika noraidīta ar *ARGE* 2007. gada 11. maija lēmumu, motivējot ar to, ka viņam nebija tiesību uz pabalstiem saskaņā ar *SGB II* 7. panta 1. punkta otrās daļas 2) apakšpunktu. Šo lēmumu Kupatance pārsūdzēja iesniedzējtiesā.
- 20 No 2007. gada 1. jūnija Kupatance atsāka profesionālo darbību, kas viņam ļāva iztikt bez sociālā pabalsta.

Prejudiciālie jautājumi

- 21 2007. gada 18. decembrī *Sozialgericht Nürnberg* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai [...] Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkts ir saderīgs ar EKL 12. pantu apvienojumā ar EKL 39. pantu?
- 2) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzīga — vai EKL 12. pantam apvienojumā ar EKL 39. pantu ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas Savienības pilsoņiem neļauj saņemt sociālās palīdzības pabalstus, ja ir pārkāpts [...] Direktīvas 2004/38 6. pantā noteiktais pieļaujamais maksimālais uzturēšanās ilgums un uzturēšanās tiesības nepastāv arī saskaņā ar citām tiesību normām?

3) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša — vai EKL 12. pantam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsoņiem neļauj saņemt pat tādu sociālo pabalstu, kāds tiek piešķirts nelegālajiem imigrantiem?”

22 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2008. gada 7. aprīļa rīkojumu lietas C-22/08 un C-23/08 rakstveida, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai tika apvienotas.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

23 Kaut arī, sadalot kompetences starp Kopienu tiesām un valsts tiesām, principā valsts tiesas kompetencē ir pārliecināties, ka, faktiskie nosacījumi, kas liek piemērot Kopienu normu, ir ievēroti tajā izskatāmajā lietā, tomēr Tiesa vajadzības gadījumā, izskatot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, var sniegt norādes, lai valsts tiesai palīdzētu veikt interpretāciju (šajā sakarā skat. 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-424/97 *Haim, Recueil*, I-5123. lpp., 58. punkts).

24 Kā tas izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, uzdotie jautājumi ir pamatoti ar premisu, ka laikā, kad radās pamata prāvā aplūkojamie faktiskie apstākļi, Vatsuram un Kupatancem nebija “darba ņēmēja” statusa EKL 39. panta izpratnē.

- 25 Iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka Vatsuras “islaicīgais mazatalgotā profesionālā darbība” bija “iztiku nenodrošinoša” un ka darbs, ko veica Kupatance, “ilga ne vairāk kā vienu mēnesi”.
- 26 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jēdziens “darba ņēmējs” EKL 39. panta izpratnē ir Kopienų vispārīgi piemērojams jēdziens un tas nav jāinterpretē sašaurināti. Visas personas, kas veic reālas un faktiskas darbības, izņemot tik nebūtiskas darbības, ka tās tiešām var uzskatīt par visnotaļ ierobežotām un palīgdarbībām, ir jāuzskata par “darba ņēmējiem”. Saskaņā ar šo judikatūru darba tiesisko attiecību būtiska pazīme ir tā, ka persona noteiktu laika posmu sniedz pakalpojumus citai personai tās vadībā, par to saņemot atalgojumu (skat. it īpaši 1986. gada 3. jūlija spriedumu lietā 66/85 *Lawrie-Blum, Recueil*, 2121. lpp., 16. un 17. punkts, kā arī 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-228/07 *Petersen*, Krājums, I-6989. lpp., 45. punkts).
- 27 Ne minētais atalgojuma ierobežotais apmērs, ne tā līdzekļu izcelsme nekādā veidā nevar ietekmēt “darba ņēmēja” statusu Kopienų tiesību izpratnē (skat. 1989. gada 31. maija spriedumu lietā 344/87 *Betray, Recueil*, 1621. lpp., 15. punkts, kā arī 2006. gada 30. marta spriedumu lietā C-10/05 *Mattern* un *Cikotic*, Krājums, I-3145. lpp., 22. punkts).
- 28 Tas, ka ienākumi no algota darba ir zemāki par iztikas minimumu, neliedz uzskatīt personu, kura veic šo darbu, par “darba ņēmēju” EKL 39. panta izpratnē (skat. 1982. gada 23. marta spriedumu lietā 53/81 *Levin, Recueil*, 1035. lpp., 15. un 16. punkts, kā arī 1995. gada 14. decembra spriedumu lietā C-317/93 *Nolte, Recueil*, I-4625. lpp., 19. punkts), pat ja aplūkotā persona mēģina papildināt atalgojumu ar tādiem citiem iztikas nodrošinājuma veidiem kā finansiālais atbalsts no rezidences valsts līdzekļiem (skat. 1986. gada 3. jūnija spriedums lietā 139/85 *Kempf, Recueil*, 1741. lpp., 14. punkts).

- 29 Turklāt, runājot par veiktā darba ilgumu, apstākļi, ka algotais darbs ir islaicīgs, pats par sevi nevar izslēgt EKL 39. panta piemērojamību (skat. 1992. gada 26. februāra spriedumu lietā *C-3/90 Bernini, Recueil*, I-1071. lpp., 16. punkts, un 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā *C-413/01 Ninni-Orasche, Recueil*, I-13187. lpp., 25. punkts).
- 30 No tā izriet, ka neatkarīgi no atalgojuma apmēra un profesionālās darbības ilguma nevar tikt izslēgts, ka pēc darba attiecību vispārēja vērtējuma valsts iestādes to varētu uzskatīt par patiesu un reālu, kas ļauj piešķirt tās veicējam “darba ņēmēja” statusu EKL 39. panta izpratnē.
- 31 Gadījumā, ja iesniedzējtiesa nonāktu pie šāda secinājuma attiecībā uz Vatsuras un Kupatances veikto darbu, viņi varētu saglabāt darba ņēmēju statusu ne mazāk kā sešus mēnešus, ja ir izpildīti Direktīvas 2004/38 7. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktie nosacījumi. Tādu faktisko apstākļu izvērtēšana ir jāveic tikai valsts tiesai.
- 32 Ja Vatsura un Kupatance būtu saglabājuši darba ņēmēju statusu, viņiem, piemērojot Direktīvas 2004/38 24. panta 1. punktu, būtu tiesības uz tādiem pabalstiem, kādi paredzēti *SGB II* minētajā ne mazāk kā sešu mēnešu periodā.

Par pirmo jautājumu

- 33 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkts ir saderīgs ar EKL 12. pantu apvienojumā ar EKL 39. pantu.

- 34 Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punktā ir noteikta atkāpe no vienlīdzīgas attieksmes principa, kas attiecas uz citiem Savienības pilsoņiem, nevis darba ņēmējiem, pašnodarbinātām personām, personām, kuras saglabā šo statusu, un viņu ģimenes locekļiem, kuri uzturas uzņēmējas dalībvalsts teritorijā.
- 35 Saskaņā ar šo normu uzņēmējai dalībvalstij nav pienākuma piešķirt sociālās palīdzības pabalstus, tostarp darba meklētājiem ilgā laika periodā, kurā viņiem ir tiesības tajā uzturēties.
- 36 EKL 39. pants ir attiecināms uz dalībvalsts pilsoņiem, kuri meklē darbu citā dalībvalstī, un tādējādi viņi bauda šī panta 2. punktā noteiktās tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi (2005. gada 15. septembra spriedums lietā *C-258/04 Ioannidis*, Krājums, I-8275. lpp., 21. punkts).
- 37 Turklāt, ņemot vērā Savienības pilsonības ieviešanu un tiesību uz vienlīdzīgu attieksmi, ko bauda Savienības pilsoņi, interpretāciju, no EKL 39. panta 2. punkta piemērošanas jomas vairs nevar izslēgt finansiālu pabalstu, kas ir domāts, lai atvieglotu piekļuvi nodarbinātībai citas dalībvalsts darba tirgū (2004. gada 23. marta spriedums lietā *C-138/02 Collins, Recueil*, I-2703. lpp., 63. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Ioannidis*, 22. punkts).
- 38 Tomēr ir leģitīmi, ka dalībvalsts piešķir šādu pabalstu tikai pēc tam, kad ir bijusi iespēja konstatēt darba meklētāja reālu saikni ar šīs valsts darba tirgu (2002. gada 11. jūlija spriedums lietā *C-224/98 D’Hoop, Recueil*, I-6191. lpp., 38. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Ioannidis*, 30. punkts).

- 39 Šādas saiknes pastāvēšanu var pārbaudīt, konstatējot, ka attiecīgā persona saprātīgu laika periodu ir faktiski un patiesi meklējusi darbu attiecīgajā dalībvalstī (iepriekš minētais spriedums lietā *Collins*, 70. punkts).
- 40 No tā izriet, ka dalībvalsts pilsoņi, kuri meklē darbu citā dalībvalstī un kuri ir izveidojuši patiesas saiknes ar šīs valsts darba tirgu, var atsaukties uz EKL 39. panta 2. punktu, lai saņemtu finansiāla rakstura pabalstu, kas ir domāts, lai atvieglotu piekļuvi darba tirgum.
- 41 Kompetentajām valsts iestādēm un vajadzības gadījumā valsts tiesām ir ne tikai jākonstatē patiesas saiknes ar darba tirgu pastāvēšana, bet arī jāanalizē minēto pabalstu veidojošie elementi, tostarp tā mērķi un piešķiršanas nosacījumi.
- 42 Kā savu secinājumu 57. punktā to ir norādījis ģenerāladvokāts, pabalsta mērķis ir jāizvērtē, ņemot vērā tā rezultātus, nevis formālo struktūru.
- 43 Tāds apstāklis kā *SGB II* 7. panta 1. punktā minētais, ka ieinteresētajai personai ir jābūt spējīgai veikt profesionālo darbību, varētu būt pazīme, ka pabalsts ir domāts, lai atvieglotu piekļuvi nodarbinātībai.

44 Katrā ziņā Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punktā paredzētā atkāpe ir jāinterpretē saskaņā ar EKL 39. panta 2. punktu.

45 Par sociālās palīdzības pabalstiem Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkta izpratnē nav uzskatāmi finansiāla rakstura pabalsti, kuru mērķis neatkarīgi no to kvalifikācijas valsts tiesību aktos ir atvieglot piekļuvi darba tirgum.

46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jāatbild, ka attiecībā uz dalībvalstu pilsoņu, kuri meklē darbu citā dalībvalstī, tiesībām pirmā jautājuma pārbaude nav atklājusi neko tādu, kas varētu ietekmēt Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkta spēkā esamību.

Par otro jautājumu

47 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz pirmo jautājumu, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par trešo jautājumu

48 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EKL 12. pantam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsoņiem neļauj saņemt tādu sociālo pabalstu, kāds tiek piešķirts nelegālajiem imigrantiem.

- 49 Šī jautājuma ietvaros iesniedzējtiesa atsaucas uz Likumu par pabalstu izmaksu patvēruma meklētājiem, kura 1. panta 1. punkta 1) apakšpunktā ir paredzēts, ka ārvalstniekiem, kuri tiešām uzturas Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, ir tiesības uz minētajiem pabalstiem, ja viņiem ir patvēruma meklētāju pagaidu uzturēšanās atļauja.
- 50 Līdz ar to uzdotais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai EKL 12. pantam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru no sociālās palīdzības pabalstu saņemšanas ir izslēgti dalībvalstu pilsoņi, kaut arī tas tiek piešķirts trešo valstu pilsoņiem.
- 51 Ar EKL 12. panta pirmo daļu, piemērojot EK līgumu un neskarot tajā paredzētos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.
- 52 Šī norma attiecas uz situācijām, kas ietilpst Kopienas tiesību piemērošanas jomā, kurās dalībvalsts pilsonis salīdzinājumā ar citas dalībvalsts pilsoni ir pakļauts diskriminējošai attieksmei tikai viņa pilsonības dēļ, un to nav paredzēts piemērot gadījumā, kad iespējams pastāv atšķirīga attieksme pret dalībvalstu un trešo valstu pilsoņiem.
- 53 Līdz ar to uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka EKL 12. pantam nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru no trešo valstu pilsoņiem piešķirto sociālās palīdzības pabalstu saņemšanas ir izslēgti dalībvalstu pilsoņi.

Par tiesāšanās izdevumiem

54 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) attiecībā uz dalībvalstu pilsoņu, kuri meklē darbu citā dalībvalstī, tiesībām pirmā jautājuma pārbaude nav atklājusi neko tādu, kas varētu ietekmēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 24. panta 2. punkta spēkā esamību;
- 2) EKL 12. pantam nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru no trešo valstu pilsoņiem piešķirto sociālās palīdzības pabalstu saņemšanas ir izslēgti dalībvalstu pilsoņi.

[Paraksti]